

[Kirkeministeren]

Jeg vil sige til hr. Ole Vig Jensen: det er ikke bare et spørgsmål om, at det *kan* finde sted i Århus; det *finder* sted i Århus. Der er lavet en kongelig resolution, som er offentliggjort, hvorefter det fremtidig foregår i stiftets domkirke. Det er altså ikke noget, man skal finde ud af hen ad vejen; det er noget, der simpelt hen fungerer nu.

Jeg kan sige til fru Inger Stilling Pedersen, at det er klart, at et sådant forslag, som kommer, selvfølgelig skal sendes til høring de steder, hvor sådanne forslag nu engang skal til høring.

Jeg har ikke lyst til at komme med kommentarer til hr. Steen Folke, men jeg må sige, at som kirkeminister er det min opgave at medvirke til, at folkekirken er så rummelig som vel muligt. Det er også min opgave at prøve at medvirke til, at der står respekt omkring folkekirken. Jeg har i allerhøjeste grad respekt for de mennesker, der beskæftiger sig med kristne anliggender, og ikke mindst dem inden for folkekirken. Jeg skal nok lade være med at bruge sådanne ord, som formanden påtaler, men jeg vil sige, at det var et helt misforstået forsøg på at nedvurdere andres gode motiver i en i øvrigt god sag.

Vi får ikke lovforslaget gennemført i denne samling, men jeg vil til gengæld give løfte om, at vi dels drøfter det i kirkeudvalget, dels får lavet et lovforslag, som virkelig er gennearbejdet. Jeg kan ikke love, det bliver den tekst, som står i det radikale forslag, men i hvert fald i den ånd, og det må da være hovedsagen.

Steen Folke (VS):

På givne foranledning bliver jeg nok nødt til at sige, at der ikke har ligget antydning af nedvurdering af nogen som helst personer i mit indlæg. I øvrigt vil jeg godt tilføje: den, der kun tager spøg for spøg og alvor kun alvorligt, han har faktisk fattet begge dele lige dårligt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kirkeudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af:

Forslag til lov om Statens Uddannelsesstøtte [af Gertrud Stjernholm Nielsen (DKP) m. fl.].

(Lovforslag nr. L 175. Fremsat 8/2 79).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Det forslag til lov om Statens Uddannelsesstøtte, som blev fremsat for tinget af det kommunistiske parti, dagen før man havde regeringens forslag til første behandling, er unægtelig ikke ubekendt for folketetinget. Det svarer i det store og hele til det forslag, som blev fremsat i oktober 1977, og som blev forkastet her i tinget i forsommeren 1978. Jeg tror ikke, der for mig er anledning til at komme ind på enkeltheder i forslaget. Min forgænger som undervisningsminister havde lejlighed til at gøre en hel del bemærkninger til forslaget dengang, og jeg må, ligesom det blev sagt ved den lejlighed, undre mig over, at kommunisterne – tilmed nu for anden gang – fremsætter et lovforslag, der på så mange punkter er en afskrift af 1970-loven.

Lovforslaget rummer ikke nogen form for økonomiske konsekvensberegninger, men alene forslaget om at erstatte de statsgaranterede lån med statslån vil medføre så væsentlige merudgifter for staten, at der ikke findes nogen realistiske muligheder for at skaffe dækning for dette beløb.

Jeg må derfor henvise til regeringens forslag til lov om Statens Uddannelsesstøtte og kan som følge heraf ikke støtte det foreliggende lovforslag.

Jimmy Stahr (S):

Det kan også undre mig, at DKP netop vælger dette tidspunkt til at genfremsætte sit forslag fra sidste år om ændring af uddannelsesstøtten. Det er jo alle bekendt, at vi

[Jimmy Stahr]

netop i disse dage arbejder med regeringens forslag, og jeg synes egentlig, vi arbejder meget flittigt med regeringens forslag om uddannelsesstøtte, altså lovforslag nr. L 134. Det er et forslag, som er gennemregnet, og hvor man på alle måder har søgt at overskue konsekvenserne. Derfor kan jeg altså ikke se den dybere mening med DKP-forslaget, selv om det selvfølgelig indeholder ting, som også socialdemokratiet kan stille sig positivt til.

Vi må fastholde regeringsforslaget og afvise det foreliggende lovforslag.

Halvgaard (FP):

For kort tid siden behandlede vi her i Folketinget et forslag vedrørende Statens Uddannelsesstøtte, fremsat af undervisningsministeren. Jeg kan henvise til min ordførertale i forbindelse med behandlingen af dette lovforslag. Den indeholder fremskridtspartiets principielle holdning til Statens Uddannelsesstøtte. Vi efterlyser en gennemgribende revision af hele vores uddannelsespolitik, før vi fastlægger regler for uddannelsesstøtten.

Vi kan derfor ikke støtte det foreliggende lovforslag.

Fogh Rasmussen (V):

Venstre kan ikke støtte dette forslag. Som bekendt behandler uddannelsesudvalget for tiden regeringens forslag om ændring af uddannelsesstøtten. Regeringens forslag medfører en forhøjelse af uddannelsesstøtten med 250 mill. kr. Løseligt anslået vil kommunisternes forslag koste over 1 mia kr. Dette overbud er helt uforsvarligt i den statsfinansielle situation, vi befinder os i.

Alene af den grund må vi afvise forslaget, men dertil kommer, at kommunisternes forslag overhovedet ikke løser problemerne omkring forældrefølgelighed og afhængighed af ansøgerens egne økonomiske forhold, som venstre har lagt megen vægt på. I det hele taget er kommunisternes forslag præget af en lang række bemyndigelser til ministeren. Efter venstres opfattelse er det netop et fremskridt ved regeringens lovforslag, at det indskrænker antallet af bemyndigelser og indfører flere bestemmelser direkte i lovteksten.

Hvad angår kommunisternes forslag om at inddrage de 16-17-årige under Statens Uddannelsesstøtte, vil jeg henvise til ministerens oplysninger om, at disse problemer nu skal

undersøges i et udvalg. Vi finder det rigtigst at afvente dette udvalgsarbejde.

Med disse ord må jeg på venstres vegne afvise det foreliggende lovforslag.

Gerda Møller (KF):

Heller ikke det konservative folkeparti kan støtte kommunisternes forslag. Jeg skal gøre det ganske kort ved også her at henvise til, hvad jeg sagde den 9. februar, da vi havde regeringens forslag om Statens Uddannelsesstøtte til behandling. Vi er ligesom kommunisterne interesserede i at gøre forholdene bedre for de studerende, fordi vi også erkender, at der tiltrænges en forbedring, men i den økonomiske situation, som landet befinder sig i, kan vi altså ikke være med til at afskaffe de statsgaranterede bank- og sparekasselån. Selv om vi også meget gerne omgående ville gennemføre forældreafhængighed, kan vi ikke gøre det. Vi er dog ikke tilfredse med, at regeringsforslaget kun sætter grænsen 1 år ned til 22 år, og vi vil gerne have undersøgt, om der er mulighed for at sætte den endnu længere ned, også i første omgang. Det har vi stillet spørgsmål om i udvalget.

Ganske kort: vi kan altså ikke støtte det foreliggende lovforslag.

Mimi Jakobsen (CD):

Da vi den 16. november 1977 havde et lignende forslag fra kommunisterne til behandling, udtalte vores ordfører – det var i øvrigt mig – at vi ikke kunne støtte forslaget, men at vi i allerhøjeste grad var klar over, at der skal forbedringer til, og det accepterer vi, men den gode vilje er jo ikke så meget værd, før den omsættes i kroner og øre, og da det forslag, vi behandler i dag, og som vi behandlede dengang, er meget bekosteligt, må vi også af den grund afvise forslaget.

Det er naturligvis rigtig, at det vil være regeringens forslag, der kommer til at danne udgangspunkt for forhandlingerne i øjeblikket, men jeg kan nu ikke dele forargelsen over, at kommunisterne også fremsætter et forslag. Jeg synes, det er udmærket, at vi har flere forslag i udvalget samtidig. Det kommer måske lidt sent, men nu har vi i hvert fald flere muligheder at diskutere, og der kan blive stillet spørgsmål. Jeg vil da gerne vide, hvad dette kommer til at koste. Det synes jeg kunne være interessant.

Freddy Madsen (DKP):

Det er rigtigt, som det er sagt, at det er en genfremsættelse af vores forslag fra sidste år med en enkelt mindre, men vigtig ændring, nemlig forslaget om at fjerne forældreafhængigheden mellem 18 og 23 år.

Jeg kan ikke rigtig forstå, at ministeren og ordføreren for socialdemokratiet udtaler forundring over, at vi fremsætter forslaget. Ministeren siger endda: ja men det er jo lavet på grundlag af loven af 1970. Ja, det var faktisk, synes vi, en ganske udmærket lov, der blev lavet i 1970, og det, vi har villet med dette forslag, og som vi ville sidste år, er at fastholde folketinget på de løfter, som et enigt folketing faktisk afgav dengang. Vi var ikke med dengang, men vi vil gerne som et af partierne være med til at fastholde løfterne, nemlig om, at det skulle danne indledningen til en udbygning af uddannelsesstøtten, så den faktisk blev sådan, at de uddannelsessøgende kunne leve af den.

Det er det, vi tilstræber med dette forslag. Der er vel ingen, der vil bestride – det er i hvert fald anerkendt af alle undersøgelser – at det er et eksistensminimum, vi foreslår, nemlig 30.000 kr. fordelt med 15.000 kr. i stipendier og 15.000 kr. i statslån, eller hævde, at der er noget urimeligt i det. Det er ingen tilfældighed, at forslaget blev fremsat igen i år i forbindelse med ministerens forslag. Vi fremsatte det som et alternativ til det beskedne lapperi, regeringen har foreslået, hvor socialdemokratiet som bekendt har ladet sig drive af venstre til en helt meningsløs udsættelse af forhøjelsen – selv med det beskedne beløb, der er tale om. Vi mener, det er rimeligt, at der ligger alternative forslag, og vi kan altså forstå, at det er der også andre der gør.

Jeg skal ikke gentage, hvad jeg tidligere har sagt om det rimelige i at gennemføre forbedringer af studiestøtten, men bare sige, at det omfattende frafald, der er i forbindelse med studierne, de forlængede studietider og selve de unges situation under studietiden, alt det er jo velkendt, og det burde også få dette ting til ud over de velmenende ord, som vi jo hører fra mange sider, også at sætte kroner og øre på – også ud over det beløb, som regeringen opererer med.

Der bliver sagt, at vi ikke har foretaget økonomiske beregninger. Det er da rigtigt,

det har vi ikke. Vi har fået et foreløbigt skøn, som gik på vores tidligere forslag, og som vi har nævnt i forbindelse med vores beskæftigelsesforslag, og vi har foreslået, at man foreløbig bevilgede på finansloven 1,3 mia kr. Vi erkender, at det beløb antagelig ikke rækker til, men i hele den diskussion, som nu foregår, synes jeg det var rimeligt, at man også prøvede at se lidt på de besparelser, der faktisk er i en arbejdsløshedssituation. Man taler jo nu så meget om ungdomsarbejdsløsheden. Jeg vil henvise til de beregninger, som Danmarks Kommunistiske Studenter har foretaget, og som man har afleveret i uddannelsesudvalget. Jeg tror, disse tal er meget realistiske. Hvad drejer det sig om? Ja, man regner med, at de uddannelsessøgende, fordi de er nødt til det, optager omkring ved 30.000–40.000 arbejdspladser. Vi ved meget vel, at de ikke uden videre kan konverteres til heltidsstillinger, men det, som der er regnet med, er 10.000–13.000, og det vil give en besparelse i arbejdsløhedsunderstøttelsen på 700 mill. kr.

Der er derudover titusinder af unge, der går arbejdsløse i øjeblikket, og som man passende kunne give en uddannelse, mens de var arbejdsløse. Derigennem kunne man spare på understøttelse og bistandshjælp; det er skønnet til omkring 500 mill. kr.

Så er der banklånene. De er jo ikke gratis for staten, hvad nogle tror. Allerede om et par år må man regne med at udgiften for staten til disse banklån, fordi de ikke kan betales tilbage, bliver på i hvert fald mindst 200 mill. kr. Man må også regne med de rentefradrag, der vil optræde hos dem, der betaler lånene tilbage. Rentetilskrivningen alene på disse banklån vil komme op på 1,4 mia kr., og det vil give staten et skattemæssigt provenutab på 700 mill. kr.

Sammenlagt er der her tale om et par milliarder kroner. Jeg ved godt, at det hænger nøje sammen med arbejdsløsheden, at disse penge kunne spares for staten. Men vi lever jo fortsat i en periode, hvor man siger, at i hvert fald langt ind i 1980erne må vi regne med at den nuværende tilstand bevares.

Når vi forhåbentlig på en eller anden måde har overvundet krisen og kommer ind i en ny højkonjunktur, ja, så vil der også være større muligheder for, at man kan skaffe pengene.

[Freddy Madsen]

Alt i alt, hvis der skulle være nogen realisme i tingene, så synes jeg, man alvorligt skulle overveje vores forslag. Det vil ikke blive så dyrt for staten, som man tror, og det ville frem for alt være en retfærdighedshandling over for de unge uddannelsessøgende.

Ebba Strange (SF):

Vi er i socialistisk folkeparti enige med Danmarks kommunistiske parti i mange af de intentioner, der ligger i dette lovforslag. Vi er væsentligt mere enige i det, end vi var i det forslag, som undervisningsministeren fremsatte.

Jeg kan tilslutte mig nogle af de økonomiske kommentarer, som hr. Freddy Madsen kom med her til sidst. Jeg tror heller ikke, det bliver nær så dyrt at sikre de uddannelsessøgende rimelige økonomiske vilkår, som nogle gerne vil gøre det til, for situationen er jo den i dag, at de unge må hente sig midler fra både det ene og det andet og det tredje sted for overhovedet at kunne opretholde livet. Derfor udtrykte vi da også stor skuffelse over det forslag, som regeringen kom med, da det blev fremsat.

Vi er enige i grundintentionerne som sagt. Vi er enige i, at det vigtigste i forbindelse med uddannelsesstøtten i øjeblikket er at få hævet grundbeløbet, få afskaffet banklånene og få genindført basislønnen for EFG-lærlingene samt få de 16-18-årige omfattet af uddannelsesstøttesystemet.

Det være sagt som positivt om dette forslag. Jeg har sådan set ikke noget særligt negativt at sige om det, andet end at jeg synes, det er for lidt, Danmarks kommunistiske parti lader selve loven omfatte. Jeg synes, der er for meget overladt til undervisningsministerens bestemmelse. Jeg har selvfølgelig læst bemærkningerne, og det er i bemærkningerne, tingene står. Men i virkeligheden er § 2, som altså er hovedbestemmelsen med hensyn til de økonomiske muligheder, de uddannelsessøgende får, jo i meget høj grad en bemyndigelse til undervisningsministeren. Det er undervisningsministeren, der skal fastsætte regler for, i hvilket omfang der skal tages hensyn til ansøgerens og forældres indtægts- og formueforhold ved tildeling af stipendier. Jeg kan godt læse i bemærkningerne, hvad DKP mener med hensyn til, hvordan der skal tages hensyn til forældreindkomst og

egen indkomst. Jeg synes, det var rimeligt, at det var noget, man fastsatte i lovteksten, fordi jeg mener, det er noget, tinget her skal afgøre.

Endvidere mener jeg også, at man i lovteksten burde sige noget mere præcist om, hvor meget de uddannelsessøgende faktisk skal have i støtte. Jeg ved godt, at beløbet selvfølgelig skal reguleres efter pristalsstigningerne. Jeg mener, at hvis man skulle lave en omhyggelig lov om uddannelsesstøtte, så burde sådan nogle ting være omfattet af loven og ikke kun stå i bemærkningerne eller være overladt til ministeren.

På denne baggrund vil jeg gå ud fra at vi kommer til at drøfte dette forslag i uddannelsesudvalget, sandsynligvis sammen med ministerens. Vi skal gøre, hvad vi kan, for at forbedre uddannelsesstøtten under forslagernes behandling i folketingets uddannelsesudvalg.

Ole Vig Jensen (RV):

Som det fremgår af bemærkningerne, henviser man i lovforslaget til loven af 1970, og jeg kan da være enig med forslagsstillerne i, at der var gode takter i den lovgivning netop fra den periode. Alligevel må jeg sige, at det radikale venstre ville være betænkeligt ved at skulle accelerere en udvikling så stærkt, som tilfældet er i det lovforslag, som er lagt på bordet her. Vi tror endda, det er helt urealistisk at forestille sig, at det skulle være muligt at gennemføre det foreliggende lovforslag, især inden for meget kort tid.

Men det indeholder nogle problemstillinger, som vi synes det er rimeligt at få diskuteret igennem. Det gælder spørgsmålet om de 16-18-åriges inddragelse under uddannelsesstøtten. Vi er ikke overbevist om, at det er en rigtig måde, men vil meget gerne have det undersøgt. Jeg ved jo også fra ministerens tale her i tinget, at det vil blive gjort i et udvalg snarest muligt.

På samme måde vil det – og det kan vel nævnes i forbindelse med det, der blev sagt omkring arbejdsløshedsproblematikken – også være interessant og væsentligt at få undersøgt mulighederne for forbedringer af uddannelsesstøtten til voksenuddannelserne. Også her har ministeren lovet, at det vil komme til at ske i et udvalg. Det er forhå-

[Ole Vig Jensen]

bentlig også et arbejde, der sættes i gang inden alt for længe.

Vi er også enige i, at skal man fremme nogle af de synspunkter, der er indeholdt i dette lovforslag og i det hele taget i støttelovgivningen her, så er det ønskeligt, at vi får et bedre og mere retfærdigt skattesystem. Her er altså endnu en anledning til at minde ministeren om, at det er en sag, som regeringen må interessere sig for. Jeg har sagt tidligere til undervisningsministeren, at det er en god idé at indlede forhandlinger med skatteministeren, om end alle ved, hvor vanskeligt det vil være.

Vi er altså betænkelige ved at anbefale et lovforslag som dette, men synes, at det udmærket kan gå ind i de drøftelser, der foregår i uddannelsesudvalget, sammen med regeringens lovforslag.

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Som det allerede er sagt indtil flere gange, behandler vi i øjeblikket et forslag i uddannelsesudvalget. Det har været til første behandling, og dér gav kristeligt folkeparti udtryk for nogle af de synspunkter, vi har lagt til grund vedrørende uddannelsesstøtten. Vi kan da sige, at på visse områder kunne vi sikkert godt blive enige med kommunisterne, i hvert fald som forslaget er formuleret her, hvis vi ser bort fra bemærkningerne, for det er jo muligt at lægge, næsten hvad det skal være, ind i forslaget.

Vi betragter det som noget meget væsentligt, at støtten for dem over 18 år bliver uafhængig af forældreindtægt. Vi finder det meget forkert, når man er over 18 år, at forældrene stadig væk, i hvert fald i praksis, får en forlænget forsørgerpligt over for de unge – efter det forslag, vi behandler i øjeblikket i uddannelsesudvalget, op til 22 år. Det er godt nok en nedsættelse med et år, men det er alt, alt for lidt.

Det kunne nok være rimeligt at finde ud af, hvor stor indtægt man skal have for at kunne give sine unge under uddannelse den støtte, som andre, hvis forældre altså ikke har så høje indtægter, kan få.

Vi har også påpeget et andet problem tidligere, og det kunne vi også godt have håbet var taget med i dette forslag. Som også den radikale ordfører var inde på, er støtten afhængig af den indtægt, man har, og her bru-

ger man i dag den skattepligtige indtægt, som vi finder er et helt forkert grundlag at give stipendier på. Det betyder i realiteten, at mange af dem, der får støtte, får den på et forkert grundlag og derfor måske kan bruge pengene til ting, som gør, at andre siger: de unge har slet ikke brug for støtte, for de bruger den bare til stereoanlæg osv. osv. Det beviser måske kun, at det er de forkerte unge, der har fået støtten; det er med til at ødelægge en ellers god ordning.

Vi håber altså stadig væk, at vi i uddannelsesudvalget kan få forbedret regeringens lovforslag, og vi vil også positivt gå ind i en drøftelse af dette forslag og håber, at vi kan få en uddannelsesstøtte, der bliver mere retfærdig end den nuværende.

Alfred Hansen (DR):

Retsforbundet mener, at ingen skal afskæres fra at få en uddannelse af økonomiske grunde, og derfor fremsatte retsforbundet i sidste samling et lovforslag til revision af Statens Uddannelsesstøtte. Dette forslag byggede på 3 hovedprincipper. For det første at de statsgaranterede lån skulle afskaffes og erstattes af statslån, som er rente- og afdragsfrie i hele uddannelsesperioden. Det bygger endvidere på, at hver uddannelsessøgende over 18 år skulle kunne ansøge om at få del i Statens Uddannelsesstøtte, og vi foreslog, at alle uddannelsessøgende over 18 år skulle kunne få bevilget et beløb svarende til højeste folkepension for enlige som statslån. Det vil i øjeblikket svare til 25.000 kr. årligt. Vi foreslog endvidere, at man helt måtte se bort fra forældrenes skattepligtige indtægts- og formueforhold, og vi vil også stille krav om, at der ikke skulle tages hensyn til en eventuel ægtefælles indtægt. Vi ønsker at betragte den enkelte som et selvstændigt individ med egne rettigheder og egne pligter, og vi vil ikke acceptere, at forældrenes og eventuel ægtefælles indtægtsforhold skal være udslagsgivende for, hvilken støtte den enkelte skal have.

Forslaget var til afstemning i folketinget i slutningen af sidste samling, og det blev nedstemt, desværre. Vi kunne af mange gode grunde have lyst til at fremsætte det igen i denne samling, men har undladt det. Det er det samme folketing, der sidder, den samme sammensætning som sidste år, og derfor har vi ikke villet, skal vi sige spilde folketingets

[Alfred Hansen]

tid med at behandle det endnu en gang. Men vi bruger enhver lejlighed til at gøre opmærksom på vores synspunkter vedrørende uddannelsesstøtten.

Jeg vil godt ved denne lejlighed bebrejde regeringen, at den for det første ikke har taget virkeligt initiativ til en forbedring af de uddannelsessøgendes økonomiske forhold. En anden bebrejdelse til regeringen skal gå på, at regeringen arbejder usandsynlig langsomt. Hvis regeringen virkelig havde prioriteret en forbedring af de uddannelsessøgendes forhold, så havde man for længst taget et initiativ dertil. Det var i øvrigt et af de programpunkter, som spillede en afgørende rolle i valgkampen op til 15. februar 1977 fra den tidligere undervisningsministers side, at man ville revidere Statens Uddannelsesstøtte. Indtil nu er der intet sket, det næste års tid vil der intet ske, og man kan efterhånden fristes til at tro, at regeringen reelt ikke ønsker at forbedre forholdene. Så skal man bare sige det rent ud; det er en ærlig sag, men så skal man tone rent flag og sige: vi gider ikke beskæftige os med de uddannelsessøgendes økonomiske forhold – og så fortælle, hvad de så må gøre.

Det foreliggende forslag fra DKP kender vi jo. Det var til afstemning sidste år og blev nedstemt. Vi har det nu igen, og det skal jeg ikke bebrejde DKP; DKP har ret til at fremsætte sine forslag.

Vi har ikke ændret opfattelse med hensyn til en forbedring af uddannelsesstøtten for de uddannelsessøgende. Vi kan godt acceptere, at man lader de 16–18-årige blive omfattet af Statens Uddannelsesstøtte. Når vi ikke foreslog det i vores forslag, så var det ud fra en juridisk betragtning: at man først er personligt myndig, når man er 18 år, og man kan først påtage sig en låneforpligtelse, når man er personligt myndig. Men vi vil gerne acceptere, at man også lader de 16–18-årige komme ind under Statens Uddannelsesstøtte.

Selv om vi mener, at man skal afvikle stipendieordningen til fordel for rentefrie og afdragsfrie statslån, så vil vi også kunne acceptere en eller anden form for stipendietildeling til de 16–18-årige, altså til unge under 18 år. Vi kan vel også dér acceptere, at man ser på forældrenes indtægtsforhold, men det er et ufravigeligt krav, hvis vi skal støtte disse hensigter, at det så er forældrenes bruttoindtægt, der danner kriterium for tildelingen.

Vi ved, og samtlige undersøgelser på dette område afslører, at stipendierne ikke bliver givet til dem, der har virkeligt behov, at det er de forkerte, der får dem. Vi ved jo udmærket godt, at den skattepligtige indtægt ikke er et synligt bevis på, hvad en familie har at leve af. Derfor skal jeg spørge ministeren – da regeringen jo stadig fastholder, at en del af støtten skal være i form af stipendier – om ministeren vil overveje at lade bruttoindtægten være kriteriet for tildeling af stipendier fremover i stedet for den skattepligtige indtægt.

Man kan også med god grund kritisere den revision af uddannelsesstøtten, som regeringen har foreslået, idet man vil bruge uddannelsesstøtten som regulator for den uddannelsespolitik, regeringen ønsker at føre. Det er helt oplagt, at det, der er lagt op til fra regeringens side, går på, at man skal tvinge, indirekte i hvert fald, de uddannelsessøgende til at vælge en kortere uddannelse. Jeg vil vove den påstand, at det netop er de unge, som ikke er så økonomisk velfunderede, som kommer til at betale det gilde, og derfor vil man fremover se, at folk fra mindrebemidlede hjem i stadig mindre udstrækning får reel chance for at få en længerevarende uddannelse. Det kan jeg beklage meget, og vi kan ikke støtte DKPs forslag som helhed.

Steen Folke (VS):

Dette lovforslag har en lille forhistorie: for nogle måneder siden aftalte SF, DKP og VS, at partierne ville orientere hinanden, inden nogen af os fremsatte selvstændige forslag på uddannelsesstøttens område. Hensigten hermed var, at det skulle undersøges, om der kunne blive tale om fælles initiativer. Stor var derfor fru Ebba Stranges og min forbløffelse, da fru Gertrud Stjernholm Nielsen for 6 uger siden meddelte os, at DKP på egen hånd havde indleveret et forslag om forbedring af Statens Uddannelsesstøtte.

Min forbløffelse blev ikke mindre, da jeg så DKPs forslag, for det viste sig, at forslaget i forhold til DKPs tidligere forslag imødekom VS' synspunkter på det eneste punkt, hvor vi havde en væsentlig kritik af DKPs tidligere forslag, nemlig vedrørende uddannelsesstøttens afhængighed af forældreindtægt. Jeg synes, det er helt fint, at DKP har bevæget sig på dette punkt, men der er altså

[Steen Folke]

således al mulig grund til at tro, at vi kunne have forhandlet os frem til et fælles forslag. Men nu vel: DKP foretrak at køre sagen solo, og så kan jeg i hvert fald sige, at VS ser positivt på forslaget.

Ministeren og hr. Jimmy Stahr er forundrede over, at der kommer forslag om en væsentlig forbedring af SU netop nu, men der er rent faktisk et skrigende behov for meget væsentlige forbedringer, og hvis det endnu ikke er gået op for socialdemokratiet, så må de uddannelsessøgende udvide deres aktioner.

DKPs forslag indebærer for det første en afskaffelse af de helt uacceptable banklån, som foreslås erstattet af statslån. Det finder ministeren er et ganske urimeligt og uansvarligt forslag. Må jeg forstå det på den måde, at ministeren er glad for, at venstregeringen i 1974 afskaffede statslånene til fordel for banklånene? Det vil jeg egentlig gerne have et svar på.

DKPs forslag betyder en lettelse af tilbagebetalingsbyrden for de studerende, men dog stadig kun en lettelse, idet lånene oprettholdes. Hensigten bag forslaget er på længere sigt at afvikle disse lån, således at uddannelsesstøtten på et tidspunkt overgår til kun at udgøres af stipendier.

Dette mål er VS helt enig i, men i DKPs forslag mangler der en præcisering af forholdet mellem låne- og stipendieandelen, og hvorledes denne aftrapning skal foregå. Ligeledes mangler der en nærmere fastsættelse af uddannelsesstøttens aktuelle beløb og en regulering efter pristallet, men det er givetvis noget, man kan udbedre.

Et andet vigtigt punkt er, at forslaget indeholder en udvidelse af støttegruppen, hvor de 16-18-årige inddrages, i modsætning til undervisningsministerens forslag, hvori ungdomsydelsen for denne aldersgruppe oprettholdes.

Desuden foreslås den nuværende afhængighed af forældreindtægt afskaffet, men det gøres, som fru Ebba Strange var inde på det, kun i bemærkningerne til forslaget. Jeg synes næsten, der er en modstrid mellem bemærkningerne på dette punkt og selve forslagets tekst i § 2, stk. 3.

Der foreslås en skillelinje for forældreafhængigheden ved de 18 år. Det mener vi nok giver nogle problemer, først og fremmest hvis det hidtidige kriterium, den skattepligtige

indkomst og formue, bliver afgørende. Dette medfører jo, at børn af forældre med stor bruttoindtægt, men også store fradragsmuligheder, begunstiges. Det er netop for denne aldersgruppe vigtigt at give en ordentlig økonomisk støtte til fortsat skolegang ud over den undervisningspligtige alder, idet vi ved, at det er her, den sociale skævhed i uddannelsesforløbet sætter kraftigt ind.

I CURs forslag inddrager man ligeledes de 16-18-årige i uddannelsesstøttens område, men dette er, som vi har set for nylig, blevet forkastet af socialdemokratiet og SV-regeringen, på trods af at man i bemærkningerne hyklerisk understreger grundsætningen om lighed i uddannelse. »Ingen skal af økonomiske grunde forhindres i at få den uddannelse, de har lyst til«, siger man. Virkeligheden er en anden. Derfor er der behov for en væsentlig SU-reform, f. eks. efter retningslinjerne i dette lovforslag.

Gertrud Stjernholm Nielsen (DKP):

Jeg vil da sige tak for de forskellige indlæg; de var såmænd ikke så meget anderledes, end jeg havde forestillet mig på forhånd. Jeg synes, at både undervisningsministeren, den socialdemokratiske ordfører og venstres ordfører havde så travlt med at komme ned fra talerstolen, at det næsten virkede, som om de havde lidt dårlig samvittighed. Man undrer sig over, at vi fremsætter et forslag, dagen før undervisningsministerens forslag var til 1. behandling. Nu er det jo galt at fremsætte forslag, men vi fandt, det var helt nødvendigt, når man så det forslag, som man fremsatte fra undervisningsministerens side, efter at vi i årevis havde hørt tale om, hvad det var, der var på trapperne. Man kalder det en reform. Vi synes, det, der er kommet, i den grad er støvsuget for visioner og er det modsatte af en reform. Det ser anderledes ud, men på mange punkter giver det de uddannelsessøgende dårligere vilkår, end de faktisk har efter den SU-lov, der er i dag.

Så finder undervisningsministeren det uforståeligt, at vi kan fremsætte et forslag med sådanne væsentlige merudgifter. Undervisningsministeren er i bladet Det ny Notat i februar i år citeret for at have udtalt, at man i hvert fald skal fjerne banklånene og øge støtteniveauet i al almindelighed, og det kan man ikke gøre, uden at der bliver brugt pen-

[Gertrud Stjernholm Nielsen]

ge til det. Vi lægger slet ikke skjul på, at det koster noget. Jeg tror nok, der var en ordfører, der sagde, at det ville blive noget med en milliard kroner; jeg tror, det bliver dyrere. Men hvad bruger man i øvrigt penge til her i samfundet? Et F-16 fly koster 57 mill. kr. Så kan man spørge, om det er lidt eller meget. Jeg synes, det er meget, når der er tale om et fly, men når man tænker på, at man i 1980 – vi havde jo i øvrigt ventet det i 1979 – forestiller sig at man kun kan afse et sted mellem 200 og 250 mill. kr. mere til de uddannelsessøgende og så kalder det en reform, så er det faktisk, hvad der svarer til 4 F-16 fly.

Hr. Jimmy Stahr undrede sig også over, at vi fremsætter forslaget, og jeg kan dertil sige, at det bl.a. skyldes, at hans parti ikke har haft større indflydelse på det resultat, der kom fra undervisningsministeren.

Jeg kan i øvrigt sige, at der er andre, der synes, at dette forslag fra undervisningsministeren er for dårligt; f.eks. har Danmarks socialdemokratiske Ungdom følt sig foranlediget til at komme med et alternativt forslag, og de skriver bl.a. om det, at ingen af de nuværende folketingsmedlemmer i den socialdemokratiske gruppe faktisk kan tillade sig at stemme imod det, for det lever op til kongresvedtagelser, og jeg kan sige, at især vores forslag i allerhøjeste grad lever op til bl.a. det valgprogram, som socialdemokratiet er blevet valgt til dette ting på.

Hr. Fogh Rasmussen, som jo repræsenterer partiet venstre, har en ikke ringe skyld i, at 1970-loven er blevet så dårlig, som den er. Vi er blevet bebrejdet, at vi har brugt 1970-loven, men det var faktisk i 1970, et enigt folketing sagde, at man skulle arbejde sig frem til, at uddannelsesstøtten kom til at dække de faktiske forhold, og det mener vi altså vi har levet op til ved at fremsætte dette forslag. Vi mener ikke, det er for dyrt; således har hr. Freddy Madsen omtalt, hvor man i øvrigt kunne finde besparelser, som man kunne give til de uddannelsessøgende. Vi synes, det er klogere at give dem direkte til de uddannelsessøgende, fremfor at de ikke skal have nogen uddannelse og så skal gå andre steder hen at hente penge alligevel.

Hvad har venstre egentlig bidraget med? Ja, de har sørgt for, at 1970-loven blev forringet: man halverede stipendiepengene, man fjernede støtten til de 16–18-årige, og man indførte banklånene. Disse banklån vil ifølge

februarnummeret af Finanstidende, når den lov, man behandlede her i tinget for et stykke tid siden, får sin fulde konsekvens, medføre, at de uddannelsessøgende kommer op på at tegne sig for ca. 10 pct. af alt udlån i Danmark. Derved mener man at staten binder sig for et tocifret milliardbeløb, sikrer pengeinstitutterne et tocifret milliardbeløb, nogle af de nemmeste penge, man overhovedet kan forestille sig at låne ud, for de er meget nemme at hente hjem igen.

På det sidste har partiet venstre i øvrigt også gjort, at man kan være utryg ved de uddannelsessøgendes situation – jeg synes i øvrigt også, at undervisningsministeren må være lidt utryg – idet hr. Bertel Haarder påstår, at der overhovedet ikke har været planer om, eller at man i hvert fald ikke har bundet sig til, nogen form for forbedring ud over disse godt 200 mill. kr. Den tidligere undervisningsminister, fru Ritt Bjerregaard, mener, at hvis det er sandt, er hun ført bag lyset, og hr. Bertel Haarder påstår, at det, han siger, er rigtigt. Nu ved jeg ikke, om det er, fordi hr. Bertel Haarder ikke er blevet underrettet fra venstres forhandlere omkring SV-regeringens dannelse, men det er da muligt, at de har ret begge to, altså at der faktisk ikke foreligger nogen planer om det, og at fru Ritt Bjerregaard derved er blevet ført bag lyset.

Der er også noget andet, man bør tænke over, når man gør op, hvad noget koster. Siger det f.eks. ikke noget, at rektor på Danmarks tekniske højskole og rektor på landbohøjskolen dybt beklager, at de studerende ikke har det samme udbytte af deres studier som tidligere, og hævder, at dette næsten 100 pct. skyldes, at de er nødt til at tage erhvervsarbejde? Det forlænger studietiden; det er sådan, at man f.eks. på Danmarks tekniske højskole regner med, at der bliver 400 kandidater færdige om året, og over 200 af disse har været 1 år længere om uddannelsen, end det egentlig havde været nødvendigt, og det koster 15 mill. kr. af statens penge. Altså ud over, at de studerende har brugt deres tid, har de altså brugt 15 mill. kr. af statens penge. Man kunne fremfor at lade dem gå et år ekstra have givet samtlige studerende på Danmarks tekniske højskole 7.000 kr. om året i 5 år, så var der nok en hel del af dem, der var blevet færdige til tiden.

[Gertrud Stjernholm Nielsen]

Nogle ordførere har været positive, og det takker jeg for – det undrer mig heller ikke at se, hvilke partier det var – men de har bl. a. bebrejdet os lidt, at vores forslag ikke havde ændret udseende, at vi havde lagt for meget i bemærkningerne og for lidt i selve lovforslaget. Dertil vil jeg sige, at det skal da ikke skille os ad; hvis man kan gøre lovforslaget bedre på den måde, har vi ikke noget imod det. Jeg vil i øvrigt sige, at det aktuelle beløb, vi går ud fra som støtte, er 30.000 kr., og jeg skal da være den første til at sige, at det er et absolut minimum for at eksistere i dag.

En anden ting, der har været fremført, er, at det er uretfærdigt, at man skal bruge den skattepligtige indtægt. Ja, det synes vi også det er, men den slags synes jeg man skal ordne via ændringer af skattelovgivningen her i landet, og vi ser da meget gerne, at man fjerner fradragsreglen, det er jo den, der ødelægger det. Om bruttoindtægten skal bruges, tror jeg nu nok man skal diskutere. Derfor har vi også foreslået nedsættelse af rådet for uddannelsesstøtte, der netop skal give råd om disse ting, for det vil vide meget om, hvilken indvirkning dette har. Men det er altså kun de 16-18-årige, dette har indflydelse på.

Jeg vil til sidst sige, at vi ved, det er et dyrt forslag. Vi synes bare, det kan blive endnu dyrere for samfundet, ikke bare i kroner og øre, men også i form af de menneskelige nederlag, der vil komme, hvis man ikke gør noget. Vi opfordrer altså til, at man lader være med at stirre sig blind på, hvad det koster direkte, men prøver at finde ud af, hvad det koster ikke at gøre det. Vi mener, at uddannelse er en samfundsmæssig investering, som også andre end venstrefløjpartierne og et par enkelte andre positive partiordførere har været inde på det; det må være en sag, der også kan finde genklang hos andre partier i denne sal.

Jeg håber, man vil tage mange af de ting, vi har drøftet her i dag, op. Jeg kan da godt forstå, at undervisningsministeren, som jeg sagde i indledningen, havde lidt travlt med at komme ned: jeg ville også være ked af at skulle stå som eksponent for det støtteforslag, der er fremkommet fra regeringens side, og som man nu mener burde være det eneste, vi havde til behandling.

Jeg har kun nogle ganske få bemærkninger at gøre. Jeg skal lige rette noget, som det radikale venstres ordfører sagde om de 16-18-årige. Det er ikke et udvalg, der vil blive nedsat, det er et udvalg, der er i fuld gang, og som formentlig er færdigt her først på sommeren eller sent på forsommeren.

Ordføreren for Danmarks retsforbund tog spørgsmålet om bruttoindkomst op, og det blev også berørt senere af et par andre ordførere, der ønskede, at bruttoindkomst skulle bruges som grundlag for tildelingen af studiestøtte. Jeg skal blankt erkende – og det har jeg også gjort ved tidligere lejligheder – svagheden ved det nuværende system, men som jeg sagde det ved førstebehandlingen af regeringens forslag, er det det system, der ligger til grund for skattebetalingen, for tildelingen af sociale ydelser og for en række andre ting. Jeg erkender de svagheder, der er i det, men jeg mener at være på linje med ordføreren for forslagsstillerne, når jeg siger, at det næppe er rimeligt at ændre det her, men at det må ændres i selve skattelovgivningen.

Venstresocialisternes ordfører sagde noget om, at jeg havde givet udtryk for, at det at stille forslag om afskaffelse af statsgaranterede lån var urimeligt og uansvarligt. Det er ikke noget ordvalg, der vækker nogen form for genklang i mine ører; det er helt ude af trit med det, jeg sagde. Jeg har aldrig nogen sinde lagt skjul på, at jeg gerne ser en ændring fra statsgaranterede lån til statslån, men jeg har – og det sagde jeg også ved førstebehandlingen her for en måneds tid eller halvanden siden – nøgternt måttet erkende, at det er der ikke penge til for øjeblikket. Men det er måske netop ordvekslinger af den art, som hr. Steen Folke her lagde op til, der gør, at jeg i og for sig foretrækker at tage diskussionerne om disse forslag i udvalget, hvor det bliver mindre emotionelt og måske nok tilsvarende mere sagligt, hvor vi ikke skal stå og tale til et referat i Folketingstidende, men i fredsommelighed kan sidde og lytte til hinandens argumenter og prøve at høre på, hvad det er, den anden part egentlig gerne vil udtrykke.

Fru Gertrud Stjernholm Nielsen gav udtryk for, at hun fandt det rimeligt med en genfremsættelse; i hvert fald sagde hun, det var lovligt at genfremsætte lovforslaget. Deri er jeg ganske enig. Det eneste, min undren gik på, var, at dette forslag havde været

Undervisningsministeren (Dorte Bønnedsen):

[Undervisningsministeren]

fremsat én gang og var blevet forkastet af et folketing, der har eksakt den samme sammensætning som folketinget i dag, og den undren vil jeg have lov til at beholde, ikke bare over for dette forslag, men også over for de utallige andre forslag, der bliver fremsat under samme vilkår.

Endelig nævnedes fru Gertrud Stjernholm Nielsen, at DSU havde fremsat et alternativt forslag til studiestøtte. Det har de, men hvis fru Gertrud Stjernholm Nielsen læser det, vil hun også konstatere, at DSU tilføjer, at der som beløbsrammen på de 250 mill. kr. står fast og regeringen ikke kan bruge flere penge på det, er det en ganske fornuftig prioritering, der er foretaget i regeringens forslag.

Fogh Rasmussen (V):

Fru Gertrud Stjernholm Nielsen forsøgte at så tvivl om, hvad der er regeringens hensigt, og herunder, hvad der er venstres hensigter, med hensyn til den fremtidige indretning af Statens Uddannelsesstøtte. Dertil må jeg sige, at det fremgår lysende klart af bemærkningerne til regeringens lovforslag, som vi behandlede for et stykke tid siden, om ændring af reglerne for Statens Uddannelsesstøtte, at det er regeringens hensigt at undersøge reglerne for de 16-17-årige, og hvorledes højskoleeleverne kan drages ind under Statens Uddannelsesstøtte. Det er de hensigter, der er indeholdt i regeringens lovforslag. Venstre har støttet dette lovforslag, og venstre støtter dermed også, at der skal ske ændringer på disse to punkter.

Alfred Hansen (DR):

Man kunne have lyst til at spørge DKP for at kunne vurdere, om det er et seriøst forslag, der er fremsat, om DKP, hvis dette forslag vedtages uændret, fremover vil stemme for finansloven. Jeg synes nok, det vil gøre det lidt mere seriøst.

Jeg skal samtidig oplyse, at vi senere fra retsforbundets side vil stille ændringsforslag til regeringens forslag om Statens Uddannelsesstøtte og sandsynligvis også til DKPs forslag, hvis det kommer til afstemning.

Jeg har i dag modtaget et brev dateret 15. marts 1979 fra Handelsbanken, som jeg gerne vil læse forskellige afsnit op af. Det er Handelsbankens vurdering af regeringsforsla-

get, og Handelsbankens karakteristik af regeringens forslag er bl. a. følgende:

»De statsgaranterede studielån er i dag den væsentligste støttemulighed for de studerende, og med regeringens lovforslag vil låneordningen blive yderligere udbygget og fremover udgøre en væsentligt større andel af de studerendes støtte. Et sådant princip ønsker Handelsbanken at understøtte.«

Jeg skal spørge, om ministeren er enig i de betragtninger, jeg her fremdrager fra brevet fra Handelsbanken.

Videre skriver Handelsbanken:

»En gennemsnitsstuderende, der i seks studieår årligt optager 13.000 kr. i studielån til en rentesats på 14 pct. p.a., vil efter endt studium have en gæld på i alt 116.275 kr. Med de nugældende regler foregår tilbagebetalingen over maksimalt 10 år, hvilket betyder, at der i alt vil være betalt 141.520 kr. i renter af det udlånte beløb – svarende til 181 pct. Med regeringens nye lovforslag udvides tilbagebetalingsperioden, samtidig med at tidspunktet for påbegyndelsen af tilbagebetalingen udskydes. Det vil i et tilsvarende eksempel betyde, at renteindtægterne vokser til 243.840 kr. – eller 313 pct. af det udlånte beløb.

En sådan udvikling har Handelsbankens sympati.«

Op til slut:

»I en økonomisk situation præget af usikkerhed i erhvervslivet er indtægterne fra studielånene en yderst stabiliserende faktor for pengeinstitutterne, idet vores risiko er fjernet gennem statens garanti.«

Jeg tror, at kommentarer til Handelsbankens brev, regeringens åbenbart tro samarbejdspartner i uddannelsesstøttepolitikken, er unødvendige.

Ebba Strange (SF):

Det var hr. Fogh Rasmussens andet indlæg, der kaldte mig herop igen, for jeg har også interesseret mig lidt for, hvad det egentlig er, vi kan forvente i anden etape af SV-regeringen. Jeg læste med interesse, hvad Berlingske Tidende kunne berette om den sag i går, hvor hr. Bertel Haarder bl. a. var citeret for nogle bemærkninger. Nu siger hr. Fogh Rasmussen, at der er enighed i regeringen mellem venstre og socialdemokratiet om, at næste runde i uddannelsesstøttelovgivnin-

[Ebba Strange]

gen skal handle om at give uddannelsesstøtte dels til de 16–18-årige, dels til højskoleelever. Det, jeg er interesseret i at få lidt mere at vide om, er de økonomiske vilkår i forbindelse med disse ting, for de 16–18-årige er i dag omfattet af en ungdomsydelsesordning. Den er efter vores mening ikke god nok, for den bliver givet ligesom for tilfældigt og, det er i for høj grad overladt til kommunerne, hvor meget der skal gives, men den giver dog alt i alt, hvis jeg ikke er meget galt orienteret, ca. 280 mill. kr.

Højskoleelever er også omfattet af støtteordninger, dels fra staten, dels fra kommunerne. Det vil sige, at hvis man piller netop disse to grupper ud, er det altså grupper, der i forvejen får støtte til at leve og uddanne sig for. SF mener, at de uddannelsessøgende som samlet gruppe trænger til flere penge. Det, jeg kan frygte efter at have hørt hr. Fogh Rasmussen i dag, er, at man siger: i næste pulje tager vi højskoleeleverne og de 16–18-årige; de får i forvejen ca. 280 mill. kr. – hvis jeg ikke husker helt galt – så behøver vi ikke bruge en rød øre mere til de grupper. Det, vi har boret lidt i, er, om man er villig til i 1981 at yde flere penge til de uddannelsessøgende, eller om man bare vil tage dem, der ligger der i forvejen, og så fordele dem på en lidt anden måde, for så har man ikke forbedret de uddannelsessøgendes situation generelt. Det synes jeg er meget spændende snart at få klaring på, ikke mindst for de uddannelsessøgende selv. Er det 250 mill. kr. ekstra, man vil bruge, eller vil man modregne de 250 mill. kr. i de 280 mill. kr., der i dag gives på det område? For så bliver der jo tale om besparelse ved at forøge støtten.

Ole Vig Jensen (RV):

Jeg har også set forlydender om, at der skulle være tvivl om, hvad der egentlig er afsat til uddannelsesstøtte i perioden ud over den, der nu dækker de 250 mill. kr., som er indeholdt i regeringens lovforslag i indeværende samling. Det kunne vi måske få bekræftet eller afkræftet her.

Jeg har forstået det sådan, at regeringen har sagt, at den har afsat 250 mill. kr. til 1980 og yderligere 250 mill. kr. i 1981. Det indgår i flerårsbudgetterne, og jeg har ikke nogen steder set, at der er tale om at finde besparelser andre steder. Så jeg forestiller

mig, at hvis der bliver tale om, at man ved at omlægge den støtte, som i dag gives fra kommunerne som ungdomsydelse og som støtte til højskoleelever og efterskoleelever, må det være et beløb, der kommer de uddannelsessøgende til gavn, og hvor der ikke bliver tale om en besparelse. For at den diskussion ikke skal fortsætte – og den er jo altså begyndt, for vi har set den i dagspressen de seneste dage – synes jeg, det var rart at få disse ting på plads her og nu.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg kan give de ordførere ret, der synes, at det er en sejlivet diskussion, der føres om dette spørgsmål. Jeg kan henvise til det svar, jeg gav her i sidste spørgetid. Når vi taler om at overflytte de 16–18-årige under Statens Uddannelsesstøtte, vil der følge nogle penge med. Hele puljen vil selvfølgelig ikke følge med, for der vil stadig være unge mellem 16 og 18 år, som ikke kommer under uddannelsesstøtte. Alt dette er imidlertid detaljer, som forhandles i det udvalg, der sidder. Men det, jeg gav udtryk for forleden dag, var, at en gennemførelse af de tanker, der er indeholdt i de gældende beregninger, vil koste 250 mill. kr. ud over de penge, ungdomsydelsen koster. Jeg tror, at det hermed må være slået fast, sådan at vi ikke behøver at tage denne diskussion op i overmorgen og i overmorgen igen.

Gertrud Stjernholm Nielsen (DKP):

Debatten har udviklet sig sådan her, at jeg næsten synes, undervisningsministeren burde takke os for, at vi har fremsat dette forslag, så man kunne få anledning til at få dette afklaret, for det er der en hel del der gerne har villet. Vi kan altså i dag gå herfra med bevidstheden om, at der er bevilget penge ud over de 250 mill. kr., og altså at det, hr. Bertel Haarder farer rundt til aviserne med, ikke holder stik. Det var dog rart at få det fastslået. Derfor synes jeg alligevel ikke, at regeringens forslag er det bedste. Undervisningsministeren undrede sig igen over, at vi fremsatte væsentligt det samme forslag. Ja men nu var der altså den store ændring, at vi lod forældreafhængigheden forsvinde for de 18–23-årige, og det kunne da også være, at man i dette ting, for der har været skrevet meget om de uddannelsessøgendes situation, faktisk

[Gertrud Stjernholm Nielsen]

havde fundet ud af, hvor dårligt det er at spare på millionerne og i stedet for risikere milliarderne.

Hr. Alfred Hansen spurgte, om vi, hvis vi kunne få vores uddannelsesstøtteforslag igennem med dets fulde konsekvens, så kunne stemme for finanslovsforslaget. Jeg kan da godt forstå, hr. Alfred Hansen spørger om det, for så ville det jo næsten være fristende at gøre det. Dertil vil jeg sige, at det kommer sandelig an på, hvad den finanslov i øvrigt indeholder, og det tager vi stilling til, når vi ser det; har den f. eks. de store militærudgifter, får man os næppe til det.

Jeg synes også, det var udmærket, at vi fik at vide, hvor glad Handelsbanken er for regeringens forslag. Jeg tror i øvrigt også, at både Privatbanken og mange andre banker og sparekasser er mere end lykkelige for dette forslag.

Fru Ebba Stranges frygt for, at der skulle ske besparelser af måske endnu større beløb end det, som man eventuelt kunne tænke sig at forbedre uddannelsesstøtten med, er tilsyneladende også afvist.

Jeg siger tak for, at man trods alt fik en debat ud af det her; jeg tror, vi kommer til at vende tilbage til det i uddannelsesudvalget.

(Kort bemærkning).

Gerda Møller (KF):

Det burde være et overflødigt spørgsmål at stille, men på baggrund af den debat, der har været, vil jeg alligevel tillade mig at spørge undervisningsministeren: når hun siger, at næste etape er 250 mill. kr. ekstra, taler ministeren så på begge regeringspartiers vegne?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Tredje næstformand (Ninn-Hansen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Erhvervsudvalget (16/3 79):

Udtræder: Jørgen Junior
Ny stedf.: Pilgaard Andersen

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 20. marts kl. 13.00.

Angående dagsordenen henviste tredje næstformand til den i salen opslåede dagsorden.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge henviste tredje næstformand til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 13.02